

Lausunto ympäristöministeriölle
Dnro. VN/279/2018

2.12.2021

Lausunto koskien luonnosta hallituksen esitykseksi kaavoitus- ja rakentamislainsäädännön muuttamisesta

Suomen Ratsastajainliitto (SRL) ry kiittää mahdollisuudesta lausua esityksestä.

Suomen Ratsastajainliitto ry on valtakunnallinen ratsastusurheilun keskusjärjestö. Ratsastuksen, hevostoiminnan, liikunnan ja urheilun positiiviset, ennaltaehkäisevät ja kuntouttavat vaikutukset ovat yhteiskunnan kannalta merkittävät. Pelkästään ratsastuksen harrastajia on noin 160 000 joten ratsastus on merkittävä suomalainen liikuttaja. Hevosalan työllistämisvaikutus on 15 000 henkilöä. Ratsastuksen, hevostoiminnan sekä muun urheilun ja liikunnan kautta hyvinvointi lisääntyy tutkitusti. Samalla toiminta vaikuttaa syrjäytymistä ehkäisevästi.

Suomen Ratsastajainliitto ry esittää seuraavia muutoksia perusteluineen luonnokseen hallituksen esitykseksi kaavoitus- ja rakennuslainsäädännön muuttamisesta:

Pykälä 1: Tavoitteet

Esitetään lisättäväksi, että laki edistää myös terveellistä elämäntapaa.

Pykälä 3: Määritelmät

Esitetään täsmennys kohtaan 5) Viherrakenne niin, että termiin sisältyy kaupunkiympäristön ja haja-asutusalueen väliset reuna-alueet sekä ne viheralueet, joilla pidetään eläimiä, kuten hevostallit ja laitumet.

Yleisiä huomioita:

Luonnoksessa on maininta, että yhdyskuntarakenteella tulee edistää ilmastonmuutokseen sopeutumista sekä suosia kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä erityisesti kaupunkialueilla. Hevosalan yritykset tarjoavat harrastuspalveluja kaikenikäisille ja niiden sijoittuminen kaupunkiympäristöön tai sen välittömään läheisyyteen vähentää harrastuspaikalle kulkemisesta aiheutuvia liikenteen päästöjä.

Yhdyskuntasuunnittelun eri vaiheissa on keskeistä kehittää poikkihallinnollisia toimintatapoja, jotta liikunnan ja fyysisen aktiivisuuden näkökulmat tulevat yhä paremmin huomioitua prosessien kaikissa vaiheissa. Liikuntapaikkojen ja monipuolisten harrastus- ja liikkumisolosuhteiden sijoittaminen eri ikäisen väestön arkielinpiirien läheisyyteen tukee ympäristöllistä ajattelua siirtymisiin käytettävien matkojen lyhentyessä tai poistuessa kokonaan ja vaikuttaa ratkaisevasti saavutettavuuteen. Kaavoitusvaiheessa ratsastusalueet sijoitetaan usein pitkien ajomatkojen päähän, mikä tekee ratsastuksesta erityisen vaikeasti saavutettavaa kouluikäisten lasten ja nuorten kannalta ja on ristiriidassa kestävän kehityksen näkökulmien kanssa. Ratsastuksen suurin ilmastovaikutus on liikkumisesta aiheutuvat päästöt.

Varhaiskasvatusikäisillä tytöillä ratsastus on kymmenen suosituimman lajin joukossa. OKM:n koululaiskyselyn mukaan ratsastus on alakouluikäisten tyttöjen toivotuin harrastus. Myös naisilla ratsastus on kymmenen suosituimman lajin joukossa. Ratsastuksen suosiosta ja havaituista ilmastovaikutuksista johtuen lain tulisi mahdollistaa saavutettava harrasteympäristö. Yhdyskuntarakenteen on tuettava hevosalan infrastruktuurin rakentamista ja kehittämistä osana rakennettua ympäristöä ja viherrakennetta siten, että harrastepaikkoihin pääsee helposti ja esteettömästi julkisilla kulkuneuvoilla tai jopa kävellen. Tämä on päästöjen vähentämisen kannalta merkittävää ja lajin sukupuolijakauman vuoksi myös yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokysymys.

Perustuslain yhdenvertaisuuspykälän (6 §) ja yhdenvertaisuuslain (1325/2014) mukaan ketään ei saa asettaa ilman hyväksyttävää perustetta eri asemaan tai syrjiä esimerkiksi iän, alkuperän, kansalaisuuden, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syy perusteella. Lain mukaan viranomaisella on velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta. Viranomaisen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Yhdenvertaisuus koskee myös sukupuolta.

Sanna Marinin hallituksen tavoitteena on ”parantaa kunnianhimoisesti tasa-arvoa yhteiskunnassa ja nostaa Suomi tasa-arvon kärkimaaksi”. Hallituksen tasa-arvo-ohjelman 2020-2023 mukaan sukupuolten tasa-arvon tulee toteutua kaikilla yhteiskuntaelämän alueilla kaikkina aikoina. Tasa-arvo-ohjelman tavoitteena on sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen, jolla tarkoitetaan tasa-arvotyön tuomista erillishankkeiden sijaan pysyvästi osaksi normaalia valmistelua ja päätöksentekoa. Valtavirtaistaminen lisää tasa-arvomyönteistä yhteiskunnallista päätöksentekoa ja ehkäisee syrjivien päätösten syntyä.

Yhdyskuntarakenteen toimivuutta, taloudellisuutta ja kestävyyttä sekä palveluiden ja työpaikkojen ja vapaa-ajan saatavuutta koskevassa laadullisessa vaatimuksessa on huomioitava, että jopa 600 000 ihmistä on hevostoiminnan piirissä harrastuksen, yritystoiminnan tai omistajuuden kautta. Yhdyskuntarakenteen suunnitteluprosesseissa on huomioitava hevosala ja sen tuottamat harrastepalvelut osana elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Näkemyksemme mukaan hevosurheilualueet tulee sisällyttää myös kaupunkiseutusuunnitelmiin.

Yleiskaavassa on huomioitava riittävä viheralueiden määrä ja niiden välille muodostuva verkosto, mitä on yhdyskuntasuunnittelulla tuettava. Ratsastukselle tyypilliset urheilualueet ovat luonteeltaan viheralueita ja niihin verrattavissa olevia alueita, jotka elävöittävät myös kaupunkiympäristöä ja toimivat yhdyskäytävinä taajaman ja haja-asutusalueen välillä. Ratsastuksen infrastruktuuriin kuuluvat luonnollisina osina esimerkiksi reuna-alueet ja perinnemaisemat, joilla on luonnon monimuotoisuutta edistävä vaikutus. Luonnoksessa on mainittu kunnan viherrakenteen kokonaisuus, jatkuvuus, riittävyys ja saavutettavuus, sekä virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys ja viherrakenteen jatkuvuutta koskeva laadullinen vaatimus, jota ratsastusalueiden olemassaolo tukee.

Myös asemakaavan laadullisissa vaatimuksissa on mainittu terveellisyys, turvallisuus ja viihtyisyys. Koska katsomme hevosurheilualueiden tukevan edellä mainittuja vaatimuksia, asemakaavalla ei saa heikentää asemakaava-alueella olevien tallien toimintamahdollisuuksia. Katsomme tämän olevan edelleen luonnoksessa mainittua laadun heikkenemistä

elinympäristössä. Asemakaavassa on huomioitava hevoselinkeino harrastepalvelujen tuottajana.

Ratsastajainliitto kannattaa maapolitiikan julkisen tiedon avoimuutta ja saatavuutta, sekä osallistumisoikeuden parantamista.

Ratsastajainliitto toivoo näiden seikkojen huomioonottamista luonnosta laadittaessa.

Suomen Ratsastajainliitto ry

Jukka Koivisto
toiminnanjohtaja

Minna Peltonen
asiantuntija